

La Generalitat posa a disposició dels ajuntaments la tecnologia per mesurar la contaminació dels vehicles

- L'objectiu és reduir el parc de vehicles més contaminants, que emeten el 30% de les partícules i el 25% del diòxid de nitrogen
- L'any 2011 han disminuït les superacions dels límits anuals de diòxid de nitrogen al Barcelonès, i al Baix Llobregat i el Vallès
- Augmenten lleugerament les partícules en suspensió, bàsicament per factors meteorològics
- En general, la resta de contaminants es mantenen per sota dels límits que estableix la legislació

La reducció de la contaminació de l'aire passa per controlar els vehicles bruts, els que generen més emissions. És per això que el Departament de Territori i Sostenibilitat posarà a disposició dels municipis de la zona de protecció especial (ZPE) de l'àrea metropolitana de Barcelona aparells de mesurament dels nivells de contaminació que emeten els vehicles.

Control dels vehicles bruts

El trànsit rodat és una de les fonts principals de contaminació per partícules i diòxid de nitrogen (NO₂). Gairebé el 50% de les emissions d'aquests dos contaminants a la ZPE són degudes al trànsit, i dins de les ciutats, aquest percentatge s'eleva entre el 80% i el 90%. En una prova pilot feta per Territori i Sostenibilitat a finals de l'any passat a la ciutat de Granollers, amb resultats extrapolables a d'altres ciutats mitjanes de la ZPE, el 5% del total del parc automobilístic enregistrat correspon a vehicles bruts que contribueixen de mitjana a un 25% de les emissions totals del trànsit rodat. En concret, és responsable del 29% de les emissions de partícules en suspensió de diàmetre inferior a 10 micres (PM10), del 25 % de les emissions de NO₂ i del 53% de les emissions d'hidrocarburs (HC). Actuar sobre els vehicles més bruts comporta una reducció molt significativa dels contaminants més problemàtics d'aquesta àrea.

Per dur a terme el control dels vehicles, TES cedirà dues unitats mòbils dotades d'opacímetres als ajuntaments que ho sol·licitin. Seran els ajuntaments els qui escolliran els punts on obtindran les mesures a través de controls de la policia

municipal. Els agents faran els mesuraments dels vehicles i lliuraran certificats de conformitat als qui es trobin dins dels paràmetres ambientals. Els qui superin els nivells de contaminants rebran un avís adreçant-los a tallers homologats perquè els adequin a la normativa i els expedixin el certificat de conformitat.

Incentius per als vehicles nets

Per aconseguir un parc de vehicles més net i eficient, s'està treballant en la creació d'un distintiu ambiental per a flotes de vehicles, en el marc del sistema voluntari d'ecoetiquetatge català del distintiu de garantia de Qualitat Ambiental. Es tracta d'identificar les flotes de transport que hagin ambientalitzat els vehicles. Està previst posar en marxa el distintiu la propera tardor.

També s'està treballant amb els gestors d'aparcaments per tal que apliquin les mateixes bonificacions que als peatges als vehicles que emeten menys contaminants (EcoviaT).

Actuació en episodis ambientals

El Departament de Territori i Sostenibilitat i el Departament d'Interior han signat un protocol per actuar coordinadament en cas d'episodis ambientals de contaminació. El document estableix els mecanismes d'actuació que hauran de desenvolupar la Direcció General de Qualitat Ambiental, el Servei Català de Trànsit i el Centre de Coordinació Operativa de Catalunya per gestionar aspectes com el sistema de velocitat variable o la informació als municipis i a la població.

Comunicació i transparència: un aparador virtual

El Departament de Territori i Sostenibilitat ha presentat avui l'aparador virtual "Fem aire més net". L'aparador és un web que recull recursos informatius sobre la qualitat de l'aire i temes que l'afecten, com l'energia o la mobilitat, amb l'objectiu de fomentar la sensibilització i la conscienciació ambiental.

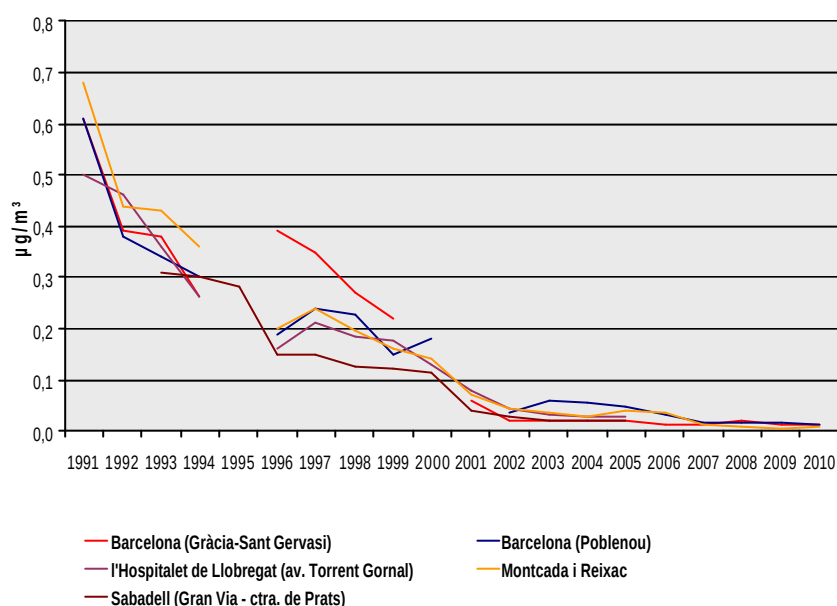
L'aparador "Fem aire més net" té la voluntat d'esdevenir un punt d'accés que faciliti la identificació i localització de les fonts d'informació que es troben disperses en diversos webs i que provenen de diferents organismes i autors. El propòsit és poder atendre els diferents nivells de necessitats d'informació ambiental i facilitar l'accés a recursos d'informació variats (llibres, revistes, premsa, documentals, etc.) tan divulgatius, com tècnics i especialitzats, en diferents formats.

Més informació: <http://femairemesnet.webnode.com/>

La qualitat de l'aire

La contaminació de l'aire, especialment a les zones urbanes, és un problema antic i greu, que presenta reptes canviants. Amb el temps, s'han superat problemes com la contaminació d'origen industrial, el plom o els derivats del sofre, que en el seu moment havien arribat a ser molt preocupants.

Evolució de les concentracions mitjanes anuals de plom en micrograms/m³ a 5 estacions de la Regió Metropolitana de Barcelona (1991-2010)

L'evolució de la contaminació per plom a la Regió Metropolitana de Barcelona posa de relleu la importància de les dades tendencials sobre les conjunturals, que l'aplicació de polítiques ambientals encertades de manera sostinguda comporta resultats positius palpables, i que les medicions anuals o de períodes breus estan sotmeses a factors de contorn o de conjuntura com les precipitacions, el vent, o les grans obres.

Tanmateix, la contaminació de l'aire, especialment a les àrees urbanes, és un problema real, comú amb altres conurbacions europees, i no és senzill resoldre'l a curt termini sense patir conseqüències de tipus econòmic i social.

La qualitat de l'aire durant l'any 2011

Les dades s'han obtingut a través de més de 9 milions de mesures facilitades per la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica i han estat posteriorment analitzades i avaluades.

Aquesta avaluació mostra que, en general, la qualitat de l'aire a Catalunya durant l'any passat va ser bona. La majoria dels contaminants atmosfèrics que es mesuren segons estableix la legislació no han presentat superacions dels límits establerts. És el cas del diòxid de sofre (SO_2), el monòxid de carboni (CO), les partícules en suspensió de diàmetre inferior a 2,5 micres ($\text{PM}_{2.5}$), el clor (Cl), l'arsènic (As), el cadmi (Cd), el níquel (Ni), el plom (Pb), el benzè i el benzo(a)pirè (BaP). Dos contaminants més, el sulfur d'hidrogen (H_2S) i l'àcid clorhídric (HCl) han patit superacions molt esporàdiques i en punts concrets del territori, associades a determinades activitats industrials. En aquests darrers casos, s'hi estan aplicant mesures correctores.

Pel que fa a l'ozó troposfèric (O_3), contaminant secundari format a partir de reaccions fotoquímiques d'altres compostos, bàsicament d'òxids de nitrogen (NO_x) i compostos orgànics volàtils (COV), no s'ha superat en cap moment el llindar d'alerta. Durant la campanya del 2011, s'han registrat 34 hores de superació del llindar d'informació a la població, valors inferiors als de l'any anterior.

Tant el diòxid de nitrogen (NO_2) com les partícules de diàmetre inferior a 10 micres (PM_{10}) han presentat superacions a les zones de qualitat de l'aire 1 i 2, corresponents a l'àrea de Barcelona, Baix Llobregat i Vallès. Per tal de restablir els nivells de qualitat de l'aire en aquestes zones, decretades de protecció especial de l'ambient atmosfèric, el Govern de la Generalitat ha redactat el Pla d'actuació per a la millora de la qualitat de l'aire 2011—2015, que inclou mesures, entre d'altres, per impulsar, incentivar i afavorir una nova visió de la mobilitat.

Per a l' NO_2 , a l'àrea de Barcelona, 4 dels punts de mesurament (un 29%) han superat el valor límit anual, que és de 40 micrograms per metre cúbic (mg/m^3), mentre que l'any anterior, el 2010, el van superar 9 (el 69%). A la zona 2 (Vallès – Baix Llobregat), aquest límit anual l'han superat 7 estacions (el 64%), i l'any anterior n'havien estat 8 (el 73%). A la resta del territori, es compleixen els valors límit.

Les partícules de diàmetre inferior a 10 micres (PM_{10}) han presentat, en general, una lleugera tendència ascendent respecte el 2010 a tot Catalunya. Això ha estat així també a les dues zones decretades de protecció especial, on les superacions del valor límit diari han estat del 16% (4 estacions) a l'àrea de Barcelona, mentre que havien estat del 5% (1 estació) l'any anterior, i del 13% (3 punts de mesurament) enguany al Vallès-Baix Llobregat, mentre que el 2010 havien estat del 5% (1 estació). El motiu d'aquest augment ve determinat per la baixes precipitacions i pels

episodis ambientals de contaminació, amb cinc situacions clarament anticiclòniques durant el 2011, mentre que l'any anterior no se'n va produir cap. Un altre factor és l'envelliment i un menor manteniment del parc de vehicles. Si es té en compte, però, la tendència dels últims anys, la millora de la qualitat de l'aire respecte a aquest contaminant és molt significativa.

Trobareu informació més detallada de les dades de qualitat de l'aire a:
www.gencat.cat/mediamb/qaire

27 d'abril de 2012